YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
3 päivänä maaliskuuta 1988 *

Asiassa 434/85,

jonka House of Lords on saattanut Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen ensiksi mainitussa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Allen & Hanburys Ltd

vastaan

Generics (UK) Ltd

ennakkoratkaisun perustamissopimuksen 30 ja 36 artiklan tulkinnasta sen ratkaisemiseksi, ovatko vuoden 1977 patenttilain (*Patents Act 1977*) 46 pykälän 3 momentin säännökset, jotka sallivat brittiläisen patentinhaltijan hankkia tuomion, jossa kielletään tuomasta toisesta jäsenvaltiosta maahan tavaraa, jonka valmistus merkitsee kyseisen patentin loukkausta, yhteensopivia yhteisön oikeuden kanssa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentin tehtäviä hoitava jaoston puheenjohtaja G. Bosco, jaoston puheenjohtaja J. C. Moitinho de Almeida sekä tuomarit T. Koopmans, U. Everling, Y. Galmot, C. Kakouris ja R. Joliet,

julkisasiamies: G. F. Mancini,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet:

- Allen & Hanburys Ltd, edustajanaan barrister A. Watson, QC,

- Generics (UK) Ltd, edustajanaan solicitor J. Lever, QC,

- Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään S. J. Hay ja edustajanaan barrister S. Thorley,

- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään E. L. White,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen, sellaisena kuin se on muutettuna 16.9.1987 pidetyn suullisen käsittelyn jälkeen,

kuultuaan julkisasiamiehen 2.12.1987 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 House of Lords on esittänyt 12.12.1985 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 20.12.1985, yhteisöjen tuomioistuimelle ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla useita ennakkoratkaisukysymyksiä perustamissopimuksen 30 ja 36 artiklan tulkinnasta sen ratkaisemiseksi, ovatko tietyt kansallisen lainsäädännön patenttia koskevat säännökset ja erityisesti säännökset, jotka koskevat oikeutta käyttölupaan, yhteensoveltuvia tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevien yhteisön määräysten kanssa.

2 Nämä kysymykset ovat tulleet esiin asiassa, jossa vastakkain ovat Allen & Hanburys (jäljempänä AH), lääkeaine Salbutamolin brittiläinen patentinhaltija, ja Generics-yhtiö (jäljempänä Generics), sillä perusteella, että viimeksi mainittu aikoo tuoda Yhdistyneeseen kuningaskuntaan Italiasta lähtöisin olevaa Salbutamolia, jossa sitä on valmistanut yritys, joka ei ole taloudellisesti eikä sopimuksellisesti sidoksissa AH-yhtiöön.

3 Vuoden 1977 patenttilain säännösten mukaan patentti, jonka haltija AH on, on varustettu 15.9.1983 alkaen merkinnällä licence of right (käyttölupaoikeus).

4 House of Lords on todennut ennakkoratkaisupyynnössään, että kyseisen lainsäädännön ja erityisesti sen 46 pykälän mukaan maininnalla licence of right (käyttölupaoikeus) on muun muassa seuraavat vaikutukset:

1) Jokaisella on oikeus saada käyttölupa patenttiin ehdoilla, jotka voidaan määrätä joko sopimuksella tai sopimuksen puuttuessa *Comptroller General of Patents*in toimesta. Tällä viranomaisella on muiden ehtojen ohella oikeus kieltää hakijaa tuomasta maahan patentin suojaamaa tuotetta; näin ollen yritys, joka valmistaa tuotetta jäsenvaltion alueella, saa varmuudella käyttöluvan, mutta sama ei päde maahantuojaan.

2) Patentinloukkausta koskevassa oikeudenkäynnissä sellaista patentinloukkaajaa vastaan, joka valmistaa tuotetta valtion alueella, ei voida antaa väliaikaista kieltomääräystä eikä kieltotuomiota silloin, kun hän sitoutuu hakemaan käyttölupaa edellä mainituin ehdoin. Sen sijaan tämä ei päde yritykseen, joka loukkaa yksinoikeutta tuomalla tuotetta maahan. Lisäksi mahdollinen vahingonkorvaussumma, joka tarvittaessa määrätään tuotetta valtion alueella valmistavan patentinloukkaajan maksettavaksi, on rajoitettu kaksinkertaiseksi siihen summaan verrattuna, joka patentinloukkaajan olisi maksettava käyttöluvan haltijana, kun taas yritykseen, joka loukkaa yksinoikeutta tuomalla tuotetta maahan, ei sovelleta tällaista rajoitusta.

5 Voimassa olevan kansallisen lain mukaisesti Generics on hakenut käyttölupaa tähän patenttiin ensin AH:lta ja sitten Comptroller General of Patentsilta tuodakseen Salbutamolia Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Odottamatta kuitenkaan Comptroller General of Patentsin päätöstä Generics ilmoitti AH:lle aikomuksestaan ryhtyä toimenpiteisiin kysymyksessä olevan maahantuonnin aloittamiseksi.

6 AH on saattanut vireille oikeudenkäynnin, jonka päämääränä on nimenomaan ollut estää Genericsia ryhtymästä ilmoitettuun patentinloukkaukseen, ja asiassa on valitettu aina House of Lordsiin asti, joka on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat kysymykset:

"1) Onko perustamissopimuksen 30 ja 36 artiklan kanssa ristiriidassa se, että tietyn jäsenvaltion tuomioistuin antaa tämän jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti myönnetyn patentin haltijan hakemuksesta väliaikaisen kieltomääräyksen, joka on voimassa jäljempänä c kohdassa mainitun viranomaisen päätökseen asti ja jolla kielletään tätä patenttia loukkaava tavaroiden maahantuonti, kun olosuhteet ovat seuraavat:

a) jäsenvaltiossa, josta kyseinen tavara on peräisin, tavaraa ei ole pitänyt kaupan patentinhaltija eikä sitä ole pidetty kaupan hänen suostumuksellaan eikä sellaisen henkilön suostumuksella, joka on sidoksissa häneen;

b) tarvittavaa huolellisuutta noudattaen jokainen voi hakemuksesta saada käyttöluvan, kun patentti on varustettu c kohdassa mainitulla erityismerkinnällä, ja toiseen kysymykseen annetusta vastauksesta riippuen tällaiseen käyttölupaan voi liittyä tai olla liittymättä tuontikielto;

c) ilman patentinhaltijan suostumusta tai ilman hänen tekemäänsä aloitetta patentin myöntämisen jälkeen voimaan astuneen kansallisen lainsäädännön nojalla patentti on varustettu tai sitä pidetään varustettuna merkinnällä licence of right, mistä seuraa, että kansallisen lainsäädännön mukaan mitään kieltoa ei voida antaa henkilölle, joka loukkaa patenttia valmistamalla tavaraa tämän jäsenvaltion alueella tai myymällä näin valmistettua tavaraa jäsenvaltion alueella, jos hän patentinloukkauskanteen yhteydessä sitoutuu tuomioistuimessa hakemaan käyttölupaa niiden ehtojen mukaisesti, jotka voidaan määrätä sopimuksessa tai jotka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen määrää hakemuksen tutkimisen ja osapuolten kuulemisen jälkeen;

d) patentinloukkauskanteen yhteydessä maahantuoja on sitoutunut hakemaan käyttölupaa ehtojen mukaisesti patentinhaltijalta, mutta ei ole sitä saanut?

2) Kun tällaista käyttölupaa on haettu jossakin jäsenvaltiossa, edellytetäänkö ETY:n perustamissopimuksen 30 ja 36 artiklassa, että toimivaltaiset viranomaiset aina vastaavissa olosuhteissa liittävät käyttölupaan ehdot, jotka sallivat maahantuonnin toisesta jäsenvaltiosta?

3) Vaikuttaako ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen annettavaan vastaukseen ja myönteisessä tapauksessa millä tavalla se seikka, että tavarat ovat lääkevalmisteita ja että tuontitavarat ovat lähtöisin jäsenvaltiosta, jossa nämä tuotteet eivät voi olla patentin kohteena?

4) Jos edellä mainittuihin ensimmäiseen, toiseen ja kolmanteen kysymykseen annettavat vastaukset ovat sisällöltään sellaisia, että perustamissopimuksen 30 ja 36 artiklassa ei sallita sellaisen patentin haltijan hyväksi annettavaa tuonnin kieltävää tuomiota, voidaanko tällainen tuomio kuitenkin antaa tuomioistuimen oikeuskäytännön ja erityisesti hyvää kauppatapaa ja kuluttajasuojaa koskevan oikeuskäytännön perusteella?"

7 Pääasiaa koskevia tosiseikkoja, sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä sekä yhteisöjen tuomioistuimelle esitettyjä kirjallisia huomautuksia koskevat tarkemmat tiedot ilmenevät suullista käsittelyä varten laaditusta kertomuksesta. Oikeudenkäyntiasiakirjojen näitä osia käsitellään jäljempänä vain, mikäli se on tarpeen tuomioistuimen perustelujen selvittämiseksi.

Ensimmäinen kysymys

8 Ensimmäisen kysymyksen tarkoituksena on pääasiallisesti selvittää, onko perustamissopimuksen 30 ja 36 artiklaa tulkittava siten, että niissä estetään jäsenvaltion tuomioistuimia kieltämästä maahantuojaa, joka on sitoutunut hakemaan käyttölupaa laissa määrättyjen ehtojen mukaisesti, tuomasta toisesta jäsenvaltiosta tuotetta, joka loukkaa licence of right -merkinnällä varustettua patenttia silloin, kun samanlaista kieltoa ei voida antaa samoissa olosuhteissa valtion alueella tuotetta valmistavalle patentinloukkaajalle.

9 Tässä yhteydessä on syytä palauttaa mieliin, että perustamissopimuksen palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten ja erityisesti sen 30 artiklan määräysten mukaan jäsenvaltioiden väliset tuonnin määrälliset rajoitukset ja kaikki niitä vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Kuitenkaan 36 artiklan mukaan nämä määräykset eivät estä teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojelemiseksi perusteltuja tuontia koskevia kieltoja tai rajoituksia. Tällaiset kiellot tai rajoitukset eivät kuitenkaan saa olla keino mielivaltaiseen syrjintään tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen.

10 Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä (katso erityisesti asia 187/80, Merck, tuomio 14.7.1981, Kok. 1981, s. 2063) ilmenee, että 36 artiklassa sallitaan poikkeukset tavaroiden vapaata liikkuvuutta yhteismarkkinoilla koskevasta perusperiaatteesta ainoastaan, jos nämä poikkeukset ovat perusteltuja teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien ydinsisällön muodostavien oikeuksien suojelemiseksi.

11 Yleisesti ottaen teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien ydinsisältöön kuuluu muun muassa patentinhaltijan yksinoikeus käyttää keksintöä teollisuustuotteiden valmistuksessa ja niiden saattamisessa ensimmäisen kerran vaihdantaan joko itse tai myöntämällä lisenssejä kolmansille sekä oikeuden torjua patentin loukkaukset (tältä osin katso edellä mainittu asiassa Merck 14.7.1981 annettu tuomio).

12 On kuitenkin todettava, että sellaisessa erityistapauksessa, jossa patentti on varustettu licence of right -merkinnällä, patentin haltijan yksinoikeuksien sisältö on selvästi muuttunut.

13 Kansallisen tuomioistuimen tekemästä vuoden 1977 patenttilain analyysistä ilmenee, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa licence of right -merkinnällä varustetun patentin haltija ei päinvastoin kuin tavallisen patentin haltija voi estää käyttöluvan antamista kolmannelle osapuolelle, joka hakee sitä valmistaakseen ja pitääkseen kaupan kysymyksessä olevaa tuotetta kyseisessä jäsenvaltiossa. Hänelle jää ainoastaan oikeus saada patentista maksettava kohtuullinen korvaus.

14 Näin ollen on todettava, että kansallisten tuomioistuinten mahdollisuus kieltää kyseisen tuotteen maahantuonti on 36 artiklan nojalla perusteltua teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojaamiseksi vain, jos tämä kielto on välttämätön, jotta tällaisen patentin haltijalle voidaan suhteessa maahantuojiin taata samat oikeudet kuin hänellä on valtion alueella tuotetta valmistaviin tuottajiin nähden, eli oikeus patentin hyödyntämisestä maksettavaan kohtuulliseen korvaukseen.

15 Sen vuoksi tämä edellytys on otettava huomioon tutkittaessa ne perustelut, jotka sekä AH että Yhdistynyt kuningaskunta ovat esittäneet yhteisöjen tuomioistuimelle osoittaakseen patenttia loukkaavalle maahantuojalle annettavan maahantuontikiellon oikeutetuksi.

16 Ensiksi on huomautettu, että maahantuojan ei tarvitse olla merkittävästi läsnä tuojajäsenvaltiossa. Tämä on tilanne erityisesti silloin, kun maahantuojan omaisuus ja henkilökunta eivät kuulu tämän valtion lainkäyttövallan alaisuuteen. Maahantuojalle asetettu väliaikainen maahantuontikielto on siten oikeutettu siihen asti, kun patentinhaltijalle on taattu hänelle kuuluvan korvauksen tosiasiallinen maksaminen.

17 Tätä väitettä ei kuitenkaan voida hyväksyä sellaisen jäsenvaltion osalta, jonka sovellettava lainsäädäntö ei oikeuta antamaan sellaisia valmistajia vastaan, jotka ovat sijoittuneet valtion alueelle ja joilla ei ole esittää riittävää selvitystä maksukyvystään, väliaikaista kieltomääräystä, jota sovellettaisiin siihen asti, kun he ovat antaneet maksun suorittamista koskevat takuut. Sekä valtion alueelle sijoittuneen valmistajan että maahantuojan osalta nämä maksun suorittamista koskevat takuut voidaan sisällyttää ainoastaan ehtoihin, jotka vahvistetaan käyttölupaa koskevassa sopimuksessa tai sen puuttuessa kansallisen toimivaltaisen viranomaisen päätöksessä.

18 Niin ikään on korostettu, että maahantuontikielto voi olla oikeutettu niiden vaikeuksien vuoksi, jotka liittyvät maahan tuotujen tavaroiden alkuperän ja määrien, joiden perusteella lasketaan patentinhaltijalle maksettavat patenttioikeusmaksut, valvontaan.

19 On kuitenkin korostettava, että markkinoitavien tavaroiden määrää koskeva valvonta saattaa aiheuttaa vaikeuksia myös silloin, kun niiden valmistus tapahtuu valtion alueella, mutta kieltotuomio tai kieltomääräys ei ole tässä tilanteessa mahdollinen. Tämän vuoksi ainoastaan käyttölupaa koskevassa sopimuksessa ja tällaisen sopimuksen puuttuessa toimivaltaisten viranomaisen päätöksessä voidaan vahvistaa ne yksityiskohtaiset ehdot, jotka sallivat patentinhaltijan tutkia maahantuojan esittämät tuotteen ostoa, maahantuontia ja myyntiä koskevat todistusasiakirjat.

20 Lopuksi on väitetty, että maahantuontikielto voi olla oikeutettu sen vuoksi, että patentinhaltijalla olisi mahdollisuus valvoa maahantuodun lääkkeen laatua, mikä on kansanterveyden kannalta merkityksellistä.

21 Tällaisella näkökohdalla ei ole kuitenkaan mitään tekemistä patentinhaltijan yksinoikeuksien suojaamisen kanssa, eikä sen siis voida katsoa oikeuttavan jäsenvaltioiden välisen kaupan rajoittamista teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojaamisen perusteella.

22 On sen vuoksi ilmeistä, että kansallisen tuomioistuimen kuvaamissa olosuhteissa maahantuojalle, joka loukkaa patenttia, asetettu kielto olisi luonteeltaan perustamissopimuksen 36 artiklassa kiellettyä mielivaltaista syrjintää eikä kielto voisi olla oikeutettu teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojaamisen perusteella.

23 Näin ollen ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että perustamissopimuksen 30 ja 36 artiklaa on tulkittava siten, että niissä estetään jäsenvaltion tuomioistuimia kieltämästä maahantuojaa, joka on sitoutunut hakemaan käyttölupaa laissa määrättyjen ehtojen mukaisesti, tuomasta toisesta jäsenvaltiosta tuotetta, joka loukkaa licence of right -merkinnällä varustettua patenttia, silloin kun samanlaista kieltoa ei voida asettaa samoissa olosuhteissa patentinloukkaajalle, joka valmistaa tuotetta valtion alueella.

Toinen kysymys

24 Toisen kysymyksen tarkoituksena on selvittää, onko perustamissopimuksen 30 ja 36 artiklaa tulkittava siten, että niissä kielletään toimivaltaisia hallintoviranomaisia asettamasta käyttöluvan hakijalle ehtoja, jotka estävät häntä tuomasta maahan toisesta jäsenvaltiosta tuotetta, joka on suojattu licence of right -merkinnällä varustetulla patentilla, elleivät nämä viranomaiset voi kieltäytyä antamasta käyttölupaa yritykselle, joka valmistaisi tuotetta valtion alueella ja pitäisi näin valmistettua tuotetta siellä kaupan.

25 Tässä yhteydessä on syytä muistuttaa, että perustamissopimuksen tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevia vaatimuksia sovelletaan yhtä lailla jäsenvaltioiden kaikkiin elimiin, olivatpa ne tuomioistuimia tai hallintoviranomaisia.

26 Lisäksi on todettava, että yhteisöjen tuomioistuimelle ei ole esitetty perusteluja, jotka poikkeaisivat ensimmäisen kysymyksen tarkastelun yhteydessä hylätyistä perusteluista ja jotka oikeuttaisivat sen, että käyttöluvan ehtoja määritettäessä luodaan esteitä toisista jäsenvaltioista tulevien tavaroiden maahantuonnille.

27 Tämän vuoksi toiseen kysymykseen on vastattava, että perustamissopimuksen 30 ja 36 artiklaa on tulkittava siten, että niissä kielletään toimivaltaisia viranomaisia asettamasta käyttöluvan hakijalle ehtoja, jotka estävät häntä tuomasta maahan toisesta jäsenvaltiosta tuotetta, joka on suojattu licence of right -merkinnällä varustetulla patentilla, elleivät nämä viranomaiset voi

kieltäytyä antamasta käyttölupaa yritykselle, joka valmistaisi tuotetta kyseisen jäsenvaltion alueella ja pitäisi siellä näin valmistettua tuotetta kaupan.

Kolmas kysymys

28 Tämän kysymyksen tarkoituksena on selvittää, vaikuttaako kahteen ensimmäiseen kysymykseen annettuihin vastauksiin se seikka, että kysymyksessä oleva tavara on lääke ja tuotu toisesta jäsenvaltiosta, jossa se ei voi olla patentin kohde.

29 Edellä olevasta seuraa, että tällaisessa kansallisen tuomioistuimen kuvaamassa pakkolupajärjestelmässä patenttiin perustuvien oikeuksien suojan on rajoituttava ainoastaan takaamaan patentinhaltijalle kohtuullinen korvaus sekä maahan tuotujen tuotteiden osalta että tuojajäsenvaltiossa valmistettujen ja siellä kaupan pidettyjen tuotteiden osalta.

30 Tuomioistuimelle on kuitenkin esitetty, että jäsenvaltiossa, jossa lääkeaineet eivät voi olla patentin kohde, tuottajat, päinvastoin kuin muiden jäsenvaltioiden tuottajat, välttyvät maksamasta tutkimuskustannuksia ja että he voivat siten tuottaa tuotetta olosuhteissa, jotka vääristävät kilpailua. Maahantuonnin kieltäminen olisi ainut keino tilanteen korjaamiseksi.

31 Tätä perustelua ei voida hyväksyä. Ilman että on tarpeellista tutkia esitettyjen tosiseikkojen aineellista paikkansapitävyyttä, riittää kun todetaan, että licence of right -järjestelmään kuuluvan patentin haltijalle myönnetyn, kohtuullista korvausta koskevan oikeuden tarkoituksena on nimenomaan korvata patentinhaltijan tutkimuskustannukset. Näin ollen ei ole syytä tehdä eroa sen perusteella, onko kolmannen osapuolen kaupan pitämä tuote valmistettu kyseisen valtion alueella vai sellaisen jäsenvaltion alueella, jossa tuote ei ole patentoitavissa.

32 Kansalliselle tuomioistuimelle on siis vastattava, että kahteen ensimmäiseen kysymyksiin annettuihin vastauksiin ei vaikuta se seikka, että kysymyksessä oleva tuote on lääke ja lähtöisin jäsenvaltiosta, jossa se ei voi olla patentin kohteena.

Neljäs kysymys

33 Tämän kysymyksen tarkoituksena on pääasiallisesti selvittää, voiko maahantuonnin kieltäminen, jos se ei ole oikeutettua perustamissopimuksen 36 artiklan nojalla, kuitenkin olla perusteltua kuluttajansuojaa tai hyvää kauppatapaa koskevien pakottavien vaatimusten täyttämiseksi, sellaisina kuin yhteisöjen tuomioistuin on ne määritellyt perustamissopimuksen 30 artiklan tulkinnan yhteydessä.

34 Edellä todetusta käy ilmi, että käyttölupaoikeutta koskevaa kansallista lainsäädäntöä ei sovelleta erotuksetta valtion alueelle sijoittautuneisiin tuottajiin ja maahantuojiin.

35 Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan (katso erityisesti asia 113/80, komissio v. Irlanti, tuomio 17.6.1981, Kok. 1981, s. 1625) ainoastaan silloin, kun kansallista lainsäädäntöä sovelletaan erotuksetta sekä kotimaisiin että maahan tuotuihin tuotteisiin, tällainen lainsäädäntö ei kuulu perustamissopimuksen 30 artiklassa tarkoitettujen kieltojen soveltamisalaan, jos kyseinen lainsäädäntö on välttämätöntä erityisesti kuluttajansuojaa tai hyvää kauppatapaa koskevien pakottavien vaatimusten täyttämiseksi.

36 Kansalliselle tuomioistuimelle on siten vastattava, että maahantuontikielto ei voi perustua kuluttajansuojaa tai hyvää kauppatapaa koskeviin pakottaviin vaatimuksiin, kun kiellon perustana olevaa kansallista lainsäädäntöä ei sovelleta erotuksetta sekä kotimaisiin että maahan tuotuihin tuotteisiin.

Oikeudenkäyntikulut

37 Yhteisöjen tuomioistuimelle kirjalliset huomautuksensa esittäneelle Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut House of Lordsin asettamat kysymykset seuraavasti:

1) **Perustamissopimuksen 30 ja 36 artiklaa on tulkittava siten, että niissä estetään jäsenvaltion tuomioistuimia kieltämästä maahantuojaa, joka on sitoutunut hakemaan käyttölupaa laissa määrättyjen ehtojen mukaisesti, tuomasta muusta jäsenvaltiosta tuotetta, joka loukkaa licence of right -merkinnällä varustettua patenttia, silloin kun samanlaista kieltoa ei voida asettaa samoissa olosuhteissa patentinloukkaajalle, joka valmistaa tuotetta valtion alueella.**

2) **Perustamissopimuksen 30 ja 36 artiklaa on tulkittava siten, että niissä kielletään toimivaltaisia hallintoviranomaisia asettamasta käyttöluvan hakijalle ehtoja, jotka estävät häntä tuomasta maahan toisesta jäsenvaltiosta tuotetta, joka on suojattu licence of right -merkinnällä varustetulla patentilla, elleivät nämä viranomaiset voi kieltäytyä antamasta käyttölupaa yritykselle, joka valmistaisi tuotetta kyseisen valtion alueella ja pitäisi näin valmistettua tuotetta siellä kaupan.**

3) **Kahteen ensimmäiseen kysymykseen annettuihin vastauksiin ei vaikuta se seikka, että kysymyksessä oleva tuote on lääke ja lähtöisin jäsenvaltiosta, jossa se ei voi olla patentin kohteena.**

4) **Maahantuontikielto ei voi perustua kuluttajansuojaa tai hyvää kauppatapaa koskeviin pakottaviin vaatimuksiin, kun kiellon perustana olevaa kansallista lainsäädäntöä ei sovelleta erotuksetta sekä kotimaisiin että maahan tuotuihin tuotteisiin.**

Bosco Moitinho de Almeida Koopmans

Everling Galmot Joliet Kakouris

Julistettiin Luxemburgissa 3 päivänä maaliskuuta 1988.

J.-G. Giraud
kirjaaja

A. J. Mackenzie Stuart
presidentti